

Conflictele juridice de natura constitutionala: cadru legal si statistici

Curtea Constitutionala dezbate la 24 februarie 2020 sesizarea referitoare la un conflict juridic de natura constitutionala între presedinte si Parlament privind desemnarea liderului PNL Ludovic Orban în funcția de premier. Potrivit documentului semnat de presedintii celor doua camere ale Parlamentului, conflictul consta în "exercitarea în mod discretionar a atributiilor presedintelui, astfel cum acestea sunt reglementate de Constitutie, de desemnare, în data de 6 februarie, a candidatului Ludovic Orban la funcția de prim-ministru".

Procedura solutionarii conflictelor juridice de natura constitutionala

Competenta Curtii Constitutionale de solutionare a conflictelor juridice de natura constitutionala a fost atribuita acestui organism prin modificarea Constitutiei din 2003, ea neexistând în actul fundamental din 1991. Astfel, potrivit art. 146, litera e) din Constitutia României, Curtea solutioneaza conflictele juridice de natura constitutionala dintre autoritatile publice, la cererea Presedintelui României, a unuia dintre presedintii celor doua camere, a primului-ministru sau a presedintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

Cererea de solutionare a conflictului trebuie sa mentioneze autoritatile publice aflate în conflict, textele legale în baza carora a fost formulata sesizarea, pozitia partilor, precum si opinia autorului cererii, potrivit Legii nr. 47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale.

Presedintele Curtii Constitutionale comunica cererea partilor reclamate, acestea din urma având la dispozitie 20 de zile pentru a trimite Curtii un punct de vedere în privinta conflictului. Dupa ce a primit ultimul punct de vedere de la parti, presedintele Curtii Constitutionale stabileste termenul pentru sedinta de judecata si citeaza partile implicate.

Decizia prin care se solutioneaza conflictul juridic de natura constitutionala este definitiva si se comunica autorului sesizarii, precum si partilor aflate în conflict, înainte de publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, mai precizeaza sursa citata.

Definitiiile conflictului juridic în jurisprudenta CCR: 2005-2009

Lamuriri cu privire la situatiile care fac obiectul unui conflict juridic de natura constitutionala au fost aduse de catre Curtea Constitutionala în mai multe decizii ale acesteia.

Astfel, în Decizia nr. 53 din 28 ianuarie 2005, CCR a statuat ca un conflict juridic de natura constitutionala între autoritati publice, presupune "acte sau actiuni concrete prin care o autoritate sau mai multe își aroga puteri, atributii sau competente, care, potrivit Constitutiei, apartin altor autoritati publice, ori omisiunea unor autoritati publice, constând în declinarea competentei sau în refuzul de a îndeplini anumite acte care intra în obligatiile lor".

"Curtea constata ca opiniile, judecatile de valoare sau afirmatiile titularului unui mandat de demnitate publica, referitoare la alte autoritati publice, nu constituie prin ele însele conflicte juridice între autoritati publice. Parerile sau propunerile privind modul cum actioneaza ori ar trebui sa actioneze o anumita autoritate publica sau structurile acesteia, chiar critice fiind, nu declanseaza blocaje institutionale daca nu sunt urmate de actiuni sau inactiuni de natura sa împiedice îndeplinirea atributiilor constitutionale ale acelor autoritati publice. Asemenea pareri ori propuneri ramân în cadrul limitelor libertatii de exprimare a opiniilor politice, în limitele Constitutiei", se mai arata în Decizia citata.

În Decizia nr. 97 din 7 februarie 2008, CCR a mai stabilit ca "un conflict juridic de natura constitutionala exista

între doua sau mai multe autoritati si poate privi continutul ori întinderea atributiilor lor decurgând din Constitutie, ceea ce înseamna ca acestea sunt conflicte de competenta, pozitive sau negative, si care pot crea blocaje institutionale".

Statistici

Din anul 2005 pâna în februarie 2020, Curtea Constitutionala a pronuntat 37 de decizii privind solutionarea conflictelor juridice de natura constitutionala între autoritatile publice.

Dintre cele 37 de decizii pronuntate în perioada 2005-2019, trei au fost pronuntate în 2019, patru - în 2018; patru - în 2017; doua - în 2015; patru - în 2014; doua - în 2013; trei - în 2012; doua - în 2010; trei - în 2009; sase - în 2008; unul - în 2007; unul - în 2006; unul - în 2005. În anii 2004, 2011 si 2016, Curtea nu a pronuntat nicio astfel de decizie.

În 14 dintre cele 37 de decizii a fost implicat ca parte presedintele, iar în 18 decizii a fost implicata puterea executiva, fie prin premier, fie prin ministri. De asemenea, 9 dintre decizii au vizat relatia dintre presedinte si guvern (premier sau ministri), iar patru dintre acestea s-au referit la relatia dintre parlament si guvern.